

II g
503

INSUBRIAM TURBULENTAM

publico Dramate,
Ob distribuenda SENATUS MAGNIFICI præmia
solenni,

à Studiosâ Elifabetani Gymnasii Juventute

Die XV. Junii A. O. R. MDCCLII.

h. l. q; c.

exhibendam

intimat

Gottlob Frank.

WRATISLAVIÆ,
In Officina BAUMANNIANA Typis exprimebat
JOHANNES JANCKIUS.

L. B. S.

Non inconueniens erit, ut fidelium Subditorum animi Principum suorum molimina sequantur, & eo cogitationum sollicitudinem dirigant, quo imperantium curas & occupationes tendere norunt. Satis hucusque cultiori Europæ innotuit, quod MAGNVS noster LEOPOLDVS, Imperator Gloriosissimus, in Monarchiâ Hispanica ab iniustus usurpatoribus vindicanda, initium expeditionis ut necessariæ, sic iustissimæ, & ut omnes pii optant, felici successu victoriosa, INSVBRIAM constituerit, hodie Lombardia nomine notam, ibidemque validissimo ausu hostium cervicibus miseræ Regionis incubantium conatus evertere laboraverit. Huc itaque cum hætenus oculos & animum non tota modo Europa converterit, sed & omnes, qui candido amore & fideli obsequio Austriae Potentiæ Sceptra venerantur, vel aliquam modo iustitiæ rationem habent, pia vota, precesque suas direxerint; non nobis vitio verti poterit, quod communi omnibus stimulo abrepti, hic potius, quam in aliis Orbis aut Scientiarum partibus conveniens exercitationum scholasticarum objectum præferimus. Auxit laboris hujus occasio vel Historiæ Professionis ornandæ desiderium, vel aliqua cum prioribus occupationibus nostris connexio, cum eadem ferè Methodo tam occidentale quam orientale Imperium olim à Barbaris eversum, & Pannoniam suppressam & restitutam antea in Scenam produxerimus. Præfens scilicet Infubriæ infelicibus turbis involutæ calamitas anam nobis præbuit priora hujus Terræ fata cogitandi, quæ certè omni tempore, ex quo aliquid in Historiarum Monumentis annotatum legitur, eoque turbulenta exitere, ut, qui accuratius miseriarum harum feriem inquirere voluerit, non in unius populi, sed generis humani turbas incidisse videatur. Ufui itaque Juventutis nostræ ad Historiarum notitiam præparandæ quædantenus inservituri, cladium Infubriam affigentium multitudinem in compendium redactam exhibere volumus, minimè quidem observatis Theatri legibus, cum diversorum Seculorum homines unâ eademque horâ in conspectum producentes. scholastici potius exercitii, quam comicæ venustatis scopum nobis præfixum credamus.

Ut verò constet, quo ordine vel consilio singula produxerimus, aut quâ Historicorum autoritate freti Infubriæ turbas referamus, hoc, quod ipsa Dissertationum angustia non admisit, hic paucis præstare verbis, toriusque Dramatis modum & ordinem explicare volumus.

Sistemus INSVBRIAM, quam hoc potius antiquo, quam recentioribus nominibus, ad priora Secula minimè applicandis, vocare volumus, Prologi quasi loco pristinas clades suas sub Romanorum Imperio toleratas, non quidem recensentem, sed vel solis nominibus tangentem, cui

Gemina auratus taurino cornua vultu
ERIDANVS, quo non alius per pingvia culta
In mare purpureum violentior influit amnis,

*Virgil. L. 4.
Georg.*

obstreps, præsentia mala tristi cantu opponet. Primum deinde colloquium Anno Salutis reparatæ DCCLXXIV, post captum à Carolo, Francorum Rege, Desiderium, everfamque Longobardorum in Italia gentem, habitum finximus, & colloquen-

loqvendi officium dedimus BERNHARDO, Caroli Regis Avunculo, Copiarum Duci in Longobardico bello fortissimo æque ac felicissimo; EGGHARDO, Regiæ Mensæ Præfecto, ejusdemque expeditionis Comiti, & PAVLO WINFRIED, Warnefridi Filio, ex Diacono Aquilegienfi Defiderii Regis Cancellario, à Carolo Victore capto & benigne habito; quorum sermonibus ea, quæ Insurbia ab ipso Theodosii M. ævo ab Hunnis, Herulis, Gorhis & Longobardis passâ est, ex *Zosimo, Orosio, Casiodoro, Jornande, Procopio, Agathia, ipso Paulo Diacono, Eginardo, Reginone Pruniensi, & Hunnicæ irruptionis Scriptoribus, Thomâ Aquilegienfi, & Philippo Callimacho* compendiosè referuntur. Sequentis colloqvii, in Annum DCCCCLXVII, quo Otto M. Romanorum & Mediolanensium superbiam acerba animadversioe correxit, collocati, confabulatores elegimus, BYCARDVM, Sveviæ Ducem, ab Ottone Italiani subacturo cum exercitu præmissum, ADELDAGVM, Episcopum Hamburgensem, Imperatoris Cancellarium Aulam sequentem, & LVITBRANDVM, ex Ticinensi Diacono, & Episcopo Cremonensi Exulem, in Ottonis aula interpretis vicem sustinentem; qui clades sub Berengariis, Gvidone, Lamberto, Rudolpho & Hugone Lombardiæ illatas è *Reginone, Aimoino, Annalibus Francorum Fuldenfisibus, ipso præcipuè Luitbrando, & Witekindo* in compendio exhibebunt. Excipient hos FRANCISCVS PETRARCHA, Canonicus Patavinus, Poëta & Orator ubique notus, de statu Italiæ corrupto quàm maximè sollicitus, & BENEVENTVS DE RAMBALDIS, Orator & Historicus Libro Augustali scripto celebris, qui cum MARQVARDO, Imperii Vicario, à Carolo IV. in Italianam missus, non satis felici, postea ad Augustanum Episcopatum promotus, Anno MCCCLX. colloquuntur, & compendium horrendarum cladum, quas turbulenta Lombardia ab Ottonum tempore, sub Conradis, Henricis, Fridericis, & Ludovico usque ad Caroli IV. imperium pertulit, exponunt. Collegimus horum temporum calamitates ex *Ditmaro Merseburgensi, Wippono, Lamberto Schafnaburgensi, Gimbero, Otone & Radevico Frisingensibus, Otone Sanblasiano, Dodechino, Godofredo Colonensi, Matthæo Parisiensi, Monachi Paduani rebus in Insurbibus & Euganeis gestis, Henrico Sterone, Henrico Rebdorfio, Alberto Argentinensi, & ipsius Petrarcho Epistolis; non neglectis iis, quæ Itali ipsi, Bernardinus Corius in vitis Cæs. & Historiâ Mediolanensi, Johannes & Matthæus Villani, in suorum temporum Historiis, Torellus Sarayna in Historiâ Veronensi, Petrus Girardus in Vitâ Ezelini, & Joh. Genesius sepulveda in Historiâ Bellorum ab Ægidio Albornotio, Cardinali, gestorum, specialius retulerunt. Ultima demum à Caroli IV. tempore Lombardiæ fata, quæ illam sive civilibus turbis agitarunt, vel Transalpinorum certaminibus expositam ad nostra usque tempora affixerunt, trium nationum hominibus recensenda dedimus; ad quorum cognitionem nobis in rebus quidem Seculi XV. *Blondi Flavii Historiarum Decades, Antonii Florentini Historia, Leonardi Bruni Aretini res sui temporis, Johannis Simoneta Gesta Francisci Sfortiæ, & Joh. Bapt. Pigna Historia Principum Arestinorum, opem tulerunt; ultimas XV, & totius sequentis Seculi clades ex Alex. Benedicci & Marci Guazzi bellis Italicis Caroli VIII. Galli, Mich. Coccinii Bello Veneto contra Maximilianum I. Pauli Jovii vitis Sfortiarum, Galeatii Capella rebus pro restitutione Francisci Sfortiæ gestis, Mart. Bellaji gestis Francisci I. Galli, & Antonii Possevini Gonzaga collegimus, passim tamen & Petro Bembo, Franc. Guicciardini, Natali Comite, & aliis in partes vocatis. Ex nuper præterlapi Seculi rebus, præter ea, quæ Victorii Sirt, Peeri Johannis Capriatæ, Galeatii Gvaldi, Majolini Bisaccioni, & Jeremie Brusoni autoritate dicta sunt, plurima in recenti viventium memoriâ hærent. Quæ intersceniorem loco adjecimus, puerili ætati potius, quam Prudentum judicio accomodata, nec expositione, nec ut speramus, excusatione egent; quæ verò de mutatis sæpius hujus terræ Lombardiæ tam incolis, quàm nominibus, ob rerum copiam in ipso Dramate locum invenire non potuerunt, brevi dissertatiunculâ, præmiorum distributioni præmittendâ, exponuntur. Hæc itaq; INSVRIÆ TVRBULENTÆ fata colloquiis explicanda,**

FK Tg 503

X 2939630

canda, tumultuario quidem inter varias occupationum turbas labore ad cap-
tum juventutis nostrae conquisita, ut Vos, Bonarum Literarum MECÆNA-
TES, ASSERTORES, FAVTORES, AMICI, tam presentia vestra exo-
pratifsimam ornare, quam benevolis auribus, & iudicio benigniori excipere ve-
litis, eam qua par est, humilitate & observantia rogamus. Si conatus nostri
desideria vestra juvare vel assequi non poterunt, arma tamen AVGVSTI no-
stri iustissima, in vindicanda Insubria occupata, & Provinciam ipsam, ad
tranquillae pacis otia anxie suspirantem, juvabunt. (ita firmiter speramus,)
vestra per tantarum calamitatum feriem excitanda, & devotè nobiscum ad
DEVVM mittenda suspiria. P. P. die XIV. Junii, A. O. R. MDCCL.

Exhibebuntur

1. Insubriae turbulentae status, sub

- 1. BARBARIS, colloquentibus: BERNHARDO, (Fried. Heinr. L. B. de
Sibran) EGGHARDO, (Christoph. Sam. Gärtner/ Lign.) & PAVLO
WINFRIED, (Wilhelm Hönisch/ Wrat.)
- 2. TYRANNIS, fata ejusdem exponentibus: BVRCARDO, (Sylb. Fried.
de Klinskovsky) ADALDAGO, (Heinr. Rudelio, Lign.) & LVITBRAN-
DO, (Joh. Ferd. Curao, Wrat.)
- 3. IMPERATORIBUS, colloquia habentibus: FRANC. PETRARCHA
(Adam. Christ. Thebesio, Lign.) BENEVENUTO de RAMBALDIS,
(Joh. Georg. Martini, Züllich.) & MARQUARDO, (Carl Ernst Sachs/
Breg.)
- 4. DUCIBUS, ultimorum Seculorum fata referentibus: GERMANO,
(Dav. Wilh. Pauli, Wrat.) ITALO, (Joh. Christoph. Vogdt/ Steinov.) &
GALLO, (Sam. Laurent. Puschmann/ Lesn. Pol.)

2. Prologi, Interfcentiorum, & Epilogi loco

- 1. INSVBRIA, (Georg. Wilh. Regius, Wrat.) clades antiquas referens,
tristi cantu obstrepente PADO, (Christoph. Raschky/ Lignic.)
- 2. Nymphæ duæ, OREAS (Ernst Ferd. Sachs de Löwenheim) & NAIAS
(Christ. Gottlieb Neumann/ Wrat.) de Lombardia sub Carolo M.
mutatione differentes.
- 3. Mulieres duæ, CISALPINA, (Joh. Christ. Säuer/ Wrat.) & TRANS-
ALPINA, (Joh. Heinr. Neumann/ Wrat.) mutua odia verbis expri-
mentes.
- 4. SEDITIO (Dan. Christ. Gebauer/ Wrat.) OBSEQVIVM (Fried. Wilh.
ab Ohl & Adlers- Cron) frustra exagitans.
- 5. NEMESIS (David Pauli, Wrat.) Hostibus clades, Insubriae meliora
fata promittens.

S. D. G.

vd. 48

MC

II g
503

INSUBRIAM TURBULENTAM

publico Dramate,
Ob distribuenda SENATUS MAGNIFICI præmia
solenni,

à Studiosâ Elifaberani Gymnafi
Die XV. Junii A. O. R. MD
h. l. q; c.
exhibendam
intimat

Gottlob Frank

WRATISLAVIÆ,
In Officina BAUMANNIANA Typo
JOHANNES JANCKI

